

Folkhälsomyndigheten

Bilaga 5. Huvudresultat från de inkluderade litteraturöversikterna

Författare: Uysal-Bozkir et al., 2013 (16)

Huvudresultat

Resultat 1

Brist på rapportering: Det finns viss likformighet i tvärkulturell anpassning av metoder som undersöker den mentala hälsan, exempelvis bedömningsskalor och andra mätinstrument. De flesta studier saknar dock en tydlig beskrivning av den valda metodens psykometriska egenskaper.

Resultat 2

Brist på anpassning: Endast 9 studier genomfördes i uppehållsländer där metoden anpassats för migranter.

Resultat 3

Metodens giltighet: Varje land har olika preferenser när aspekter av mental hälsa ska utvärderas. Vad beträffar livskvalitet (QoL) lämpar sig den turkiska versionen av SF-36 för turkiska migranter medan ”Sabbah”-versionen av SF-36 lämpar sig bättre för arabisktalande äldre populationer.

Resultat 4

Svårt att jämföra studier: De kartlagda studierna använder olika termer för att beskriva den tvärkulturella anpassningen av vald metod. Majoriteten av studierna misslyckas med att utvärdera viktiga psykometriska egenskaper vilket påverkar metodens tillförlitlighet.

Betydelse för folkhälsoarbetet och hälso- och sjukvården enligt författaren

Betydelse 1

En bristfällig rapportering av metod försvårar utvärdering av kvaliteten på de bedömningsskalor och mätinstrument som används för att undersöka migranternas mentala hälsa.

Betydelse 2

Att inte formulera tydliga hypoteser innan man genomför en undersökning ökar risken för bias vilket kan minska resultatens tillförlitlighet.

Förbättringsförslag enligt författaren

Rekommendation 1

Att efterfölja internationella riktlinjer kan öka likformigheten av bedömningsskalor och andra mätinstrument.

Rekommendation 2

Forskning om migranternas mentala hälsa bör ta hänsyn till språkbarriärer som kan uppstå mellan studieutföraren och målgruppen. I flera utsatta migrantgrupper finns exempelvis utbredd analfabetism. En icke-verbal kognitiv screeningmetod skulle kunna motverka dessa problem.

Slutsats

Det saknas högkvalitativa tvärkulturellt anpassade bedömningsskalor och rapportering om och utvärderingen av de psykometriska egenskaperna är i de flesta fall bristfällig.

Författare: Bonevski et al., 2014 (12)

Huvudresultat

Resultat 1

Urvalsproblematik: Populationsbaserade sannolikhetsurval är dyra och tidskrävande strategier för att studera hälsorelaterade utfall i socialt utsatta grupper.

Resultat 2

Begränsningar i metodik: De flesta urvalsstrategier, förutom översamlingsmetoder, kräver gedigen förundersökning för att identifiera platser, sammanhang och kontaktpersoner som underlättar upprättandet av specifika urvalsramar, och denna process är oftast dyr och tidskrävande. Urvalsbias och ”gatekeeper bias” (inflytelserika personer som påverkar nåbarheten till och rekryteringen av en specifik intressegrupp) är huvudsakliga utmaningar med dessa strategier.

Resultat 3

Lovande strategier: Bekvämlighetsurval är ett pragmatiskt alternativ för att studera hälsorelaterade utfall i socialt utsatta grupper. Strategin kan underlättas om intressegruppen eller dess representantorganisationer involveras.

Resultat 4

Ingen utmärkande strategi: Resultat från 9 randomiserade kontrollstudier (av 116 granskade) antydde att det saknades en överlägsen strategi som ökar migranternas studiedeltagande. Resultaten visade också att användandet av incitament för att öka studiedeltagandet kan ha både positiva och negativa konsekvenser beroende på migrantgrupp.

Resultat 5

Inkludera målgruppen: Resultat från icke-randomiserade studier belyste vikten av att inkludera intressegruppen eller dess representantorganisationer för att öka studiedeltagande och minska bortfall. Detta bör ske i alla steg, exempelvis i val av studiedesign, urvalsstrategi, datainsamling och rekrytering.

Resultat 6

Språkets betydelse för datainsamling: Språkbruk och informationsinnehåll kan ha negativ påverkan på migrantgrupper med begränsade språkfärdigheter. Vanliga strategier som underlättar datainsamling är att använda klarspråk, anpassa språkligt innehåll till en lägre läsålder, använda flerspråkiga fältarbetare, öka den kulturella kompetensen hos fältarbetare och anställa representanter för migrantgruppen som fältarbetare.

Betydelse för folkhälsoarbetet och hälso- och sjukvården enligt författaren

De faktorer som motverkar representativiteten i hälsoforskning motverkar också användandet av och tillgången till hälso- och sjukvård.

Förbättringsförslag enligt författaren

Rekommendation 1

För att hantera de hinder och utmaningar som tas upp behövs en omfattande, koordinerad och diversifierad ansats, där flera strategier behöver implementeras i urvalsprocessens olika steg.

Rekommendation 2

Strategierna som beskrivs kan användas för att både öka migranternas deltagande i hälsoforskning och förbättra deras tillgång till hälso- och sjukvård.

Slutsats

Forskningsresultat som är representativa för alla sociala grupper kommer att stärka den evidensbas som hälsoprofessionerna och beslutsfattare använder för att genomföra program och politik som minskar hälsoskillnader.

Enticott et al., 2017 (13)

Huvudresultat

Resultat 1

Inkludera målgruppen: Att visa på engagemang och förståelse för målgruppens situation och inkludera målgruppen är nödvändiga förhållningssätt om man vill skapa ett representativt urval av migranter och dolda grupper, inklusive flyktingar och asylsökande. Strategierna är att skapa kulturellt anpassade studiematerial, ha en kontinuerlig respektfull dialog, visa genuint intresse för målgruppen och dess ledarfigurer, ha fältarbetare som talar migranternas språk eller som själva tillhör målgruppen, ha rekrytering och platsbesök på obekväma tider och helger och bedriva forskning på flera platser för att motverka resebegränsningar.

Resultat 2

Viktiga överväganden vid val av studiedesign: Ett på förhand tydligt syfte med studien hjälper till att sätta tydliga mål och välja studiedesign; att upprätta en pålitlig urvalsram för målpopulationen är nödvändigt för att skapa och utvärdera representativa urval; kreativa metoder där lämplig urvalsram saknades kan delas in i två kategorier: skapa listor med detaljerade uppgifter om varje medlem i målgruppen och samla in icke-identifierbara data som beskriver demografiska och geografiska egenskaper; flera metoder för att skapa icke-sannolikhetsurval kunde skapa representativa urval, exempelvis snöbollsurval ("snowball sampling") och svarsdrivet urval ("response-driven sampling"). Snöbollsurval användes för att studera svåråtkämpliga grupper, exempelvis nyanlända migranter eller extremt isolerade personer. Svarsdrivet urval användes för att studera dolda grupper som papperslösa och asylsökande personer; långa rekryteringsperioder på 12–25 månader underlättade inkludandet av olika flyktinggrupper; sociala nätverk online, t.ex. Facebook, erbjuder nya möjligheter för urvalsramar som kan användas för att nå målgrupper inom ett omfattande geografiskt område.

Resultat 3

Faktorer som försvårar skapandet av representativa urval: Rädsla för att sekretess eller anonymitet röjs, brist på tillit mellan studieutförare och målgruppen, pappersenkäter, studiedesign med för stort fokus på etnicitet eller ursprung vilket riskerar att stöta bort personer som inte längre identifierar sig som migranter,

användandet av folkräkningsdata eller registerdata som inte fångar migrantgrupper på mindre ställen eller de som är i rörelse.

Betydelse för folkhälsoarbetet och hälso- och sjukvården enligt författaren
Indexeringen av relevant vetenskaplig litteratur i databaser (t.ex. PubMed) är både inkonsekvent och bristfällig. Sökandet av grå litteratur är ett bra komplement för att kunna stärka arbetet med dessa frågor.

Förbättringsförslag enligt författaren

Rekommendation 1

Det går att skapa en representativ och tillförlitlig urvalsram genom att samla in uppgifter om migranters geografiska placering från myndighetsdatabaser eller register, i kombination med etiska och transparenta rekryteringsmetoder.

Rekommendation 2

Att samla in information om icke-svarande (på ett etiskt sätt) kan ge en bättre förståelse för hela målgruppen och urvalsramen.

Rekommendation 3

Det är nödvändigt att inkludera grå litteratur när man vill undersöka hälsan hos flyktingar och asylsökande. Relevanta myndigheter och organisationer har större möjligheter att undersöka dessa grupper och det är inte givet att arbetet eller resultatet offentliggörs i akademiska forum.

Slutsats

Det är möjligt att skapa representativa urval för migranter som är på flykt och söker asyl, men det kräver bl.a. ett ökat engagemang för målgrupperna, ytterligare ansträngning för att öka deras inflytande och ett noggrant övervägande av lämpliga urvalsstrategier.

Författare: De Trinidad Young and Madrigal, 2017 (15)

Huvudresultat

Resultat 1

Självrapporterade mått: Endast ett fåtal studier (5 av 61) ställde uttryckligen frågor om migranters rättsliga ställning (eng. "legal status"). Exempel på frågor var "Är du medborgare i USA?" och vid nej ställdes följdfrågan "Har du ett giltigt uppehållstillstånd (eng. "green card")? De som svarade "nej" klassades som papperslösa.

Resultat 2

Proxymått: Skapades med hjälp av frågor om bl.a. personnummer (eng. "social security number"), typ av hälsoförsäkring, körkort och bankkontonummer; baseras på sociala dimensioner för att bestämma rättslig ställning vilket har en rad begränsningar. Metoden kan exempelvis förstärka stereotyper om vem eller vilken nationalitet som associeras med att vara papperslös eller risken att missbedöma migranternas upplevelser och tankar om vad det innebär att vara papperslös. Andra exempel är risken att sammanblanda andra egenskaper eller tillstånd med att vara papperslös, såsom att ha ett lågavlönat yrke, vara dagsarbetare eller ha korsat gränsen till USA till fots. Sådana egenskaper och tillstånd gäller inte för alla papperslösa migranter.

Resultat 3

Brist på information: De flesta studier (33 av 61) uppgav inte tillräckligt med information för att kunna avgöra migranternas rättsliga ställning.

Resultat 4

Datinsamling: Det är praktiskt möjligt att samla in självrapporterade data om individers rättsliga ställning med både kvalitativa metoder och enkäter. Det är också fullt möjligt att uttryckligen fråga migranter om deras rättsliga ställning, något som kan förbättra nuvarande mätmetoder; strategier som används för att skapa en god relation mellan studieutföraren och målgruppen kan underlätta datainsamling och skapa mer tillförlitliga mått.

Resultat 5

Resultatens giltighet och generaliserbarhet: Ingen studie rapporterade om svarsfrekvens, hur man hanterade bortfall eller tillförlitligheten av de mått som användes; de nuvarande mått som används fångar varken juridiska eller sociala aspekter som kopplar till migranternas rättsliga ställning i uppehållslandet; de flesta studier fokuserade på migranter av latinamerikanskt ursprung och det är svårt att generalisera resultaten till migrantpopulationer från andra världsdelar.

Betydelse för folkhälsoarbetet och hälso- och sjukvården enligt författaren

Betydelse 1

Att fokusera på migrantgrupper från vissa länder kan oavsiktligt förstärka missuppfattningar att problem med rättslig ställning är begränsat till just de länderna eller vanligare för en viss nationalitet eller etnicitet.

Betydelse 2

Eftersom forskare inte kan garantera sekretess vid bedömning av rättslig ställning riskerar migranternas anonymitet att röjas. Nyttan och konsekvenserna för individen

varierar beroende på målgrupp, typ av mått och i vilket sammanhang undersökningen utförs.

Förbättringsförslag enligt författaren

Rekommendation 1

Insamlingen av data kan ske i olika former som gör att deltagarna känner sig bekväma, exempelvis fokusgrupper, personliga intervjuer med eller utan enkäter och telefonundersökningar.

Rekommendation 2

Studieutföraren bör etablera en god relation med deltagaren innan känsliga frågor om juridiska aspekter ställs.

Rekommendation 3

Studieutföraren bör först väga riskerna mot fördelarna innan data samlas in om uppehållstillstånd, rättslig ställning och andra juridiska aspekter. Fördelar och risker bör kommuniceras tydligt både i studieplanen och till målgruppen. Man behöver också kommunicera hur eventuella risker för röjande av sekretess och anonymitet kommer att hanteras. Om det är avgörande att ha data om rättslig ställning bör forskare undersöka etiska överväganden för olika mätmetoder exempelvis vid användning av proxymått.

Slutsats

Slutsats 1

Genom att fästa vikt vid både metodologiska och etiska frågor kan kunskapen om hälsa och välbefinnande hos papperslösa migranter förbättras.

Slutsats 2

Den sammanställda litteraturen indikerar att all datainsamling som rör migranter bör inkludera direkta frågor om juridiska aspekter, exempelvis rättslig ställning.

Slutsats 3

Forskningsmetodiken bör inkludera strategier för att utveckla en god relation till målgruppen som bygger på tillit och respekt innan frågor om juridiska aspekter ställs.

Slutsats 4

Proxymått bör uteslutas helt om det riskerar att förstärka stereotyper eller missuppfattningar om papperslösa migranter eller om det finns stor risk för felklassificering.

Slutsats 5

Validerade och standardiserade mätinstrument gör det möjligt att jämföra erfarenheterna hos olika migrantgrupper över geografiska områden samt jämföra erfarenheter av individuella och kontextuella faktorer.

Slutsats 6

Validerade och standardiserade metoder för självrapporterade mått bör utvecklas inom kvalitativ och enkätbaserad forskning. Man kan jämföra olika termer och språkliga uttryck som vanligtvis används för att beskriva rättslig ställning, till exempel ”utan papper”, ”olaglig” eller ”papperslös”. Man kan därefter bedöma hur olika papperslösa migranter identifierar och talar om sin rättsliga ställning på olika språk och på så vis identifiera formuleringar som de känner sig bekväma med eller kan identifiera sig med.

Slutsats 7

Papperslöshet är ett dynamiskt begrepp och därför bör det utvecklas metoder som fångar individens unika process till sin rättsliga ställning. Man kan exempelvis mäta förändringar i rättslig ställning över tid och särskilda händelser under migrationsprocessen som associeras med förändringen i rättslig ställning. Man bör också beakta hur föräldrarnas rättsliga ställning påverkar deras barns välbefinnande, till exempel genom att mäta om ett barn har en eller två föräldrar som är papperslösa. På samhällsnivå kan attityder, normer eller migrationspolitik undersökas, vilket fångar strukturella krafter som formar betydelsen av rättslig ställning.

Slutsats 8

Papperslösa migranter bör rådfrågas och samverka i utvecklandet och implementeringen av mått. Studieutföraren kan få återkoppling på bl.a. metodologiska och etiska frågor, exempelvis kan tillförlitligheten av måtten stärkas genom pilotstudier där målgruppen får ge feedback på enkätens disposition och frågor.

Martin, Moro and Benoit, 2018 (14)

Huvudresultat

Definition: Alla studier klassificerade migranter genom att använda födelseland, ett objektivi mått. Ingen studie tog hänsyn till subjektiva aspekter som rör migration

och som kan påverka utfallet, exempelvis trauma i födelselandet eller under själva migrationsprocessen eller andra skäl som associeras till ofrivillig migration.

Betydelse för folkhälsoarbetet och hälso- och sjukvården enligt författarna

Det behövs en ökad tvärkulturell kompetens i psykiatrikers grundutbildning och praktik. Kulturell kompetens definieras som attityder, färdigheter och kunskaper som är nödvändiga för att tillgodose adekvat tvärkulturell vård.

Förbättringsförslag enligt författarna

Datainsamling bör innefatta mer detaljer om socioekonomiska förutsättningar före och efter migrationen och mer detaljer om subjektiva upplevelser av migrationsprocessen, exempelvis skäl för migration, förväntningar och upplevelse av diskriminering eller stigma som kan utforskas med validerade verktyg (Internalized Stigma of Mental Illness, ISMI). En sådan omfattande och detaljerad datainsamling skulle öka förståelsen för migrationsprocessens komplexitet.

Slutsats

Inga studier erbjöd tolk vid vårdbesöket, och språkbarriärer var nästan alltid ett exklusionskriterium i de granskade studierna. Man bör inte exkludera patienter på grund av bristande språkfärdigheter utan istället erbjuda en tolk. Det är särskilt viktigt för att kunna fånga upp vårdbehov och därmed bidra med effektiva insatser mot varaktig depression hos migranter.